

HZ. PEYGAMBERİN İRŞAD METODU

Mustafa KAHRAMAN

I- Konunun Plânı

A-İrşad Kavramı

- 1.İrşad nedir?
- 2.İrşad kiminle başlamış ve devam etmiştir?
- 3.İrşad hizmeti kimler tarafından yürütülmüştür?

B-Hz. Peygamberin irşad metodu

- 1.Hz. Peygamberin irşad metodu nasıldır?
- 2.Hz. Peygamber irşad yaparken nelere dikkat etmiştir?
- 3.Kur'an-ı Kerim'de irşad ile ilgili ayetler
- 4.İrşad ile ilgili hadisler

C-Hz. Peygamberden sonra irşad kimin sorumluluğundadır?

D-Günümüz mürşitleri

1. Nelere dikkat etmeli?
2. Nasıl olmalı?
3. Görüntünün irşatta önemi

E-İrşadın topluma ve insanlığa sağladığı faydalar.

II- Konunun Açılımı ve İşlenişi

Konuya irşad kavramının ne olduğu açıklanarak başlanır. Daha sonra irşad'ın kiminle başladığı ve devam ettiği ve kimler eli ile yürütüldüğü izah edilir. Daha sonra Hz. Peygamberin irşad metoduna girilerek onun irşad metodu detaylı olarak anlatılır.En son bölümde de günümüz irşad görevlilerinin nelere dikkat etmesi gerektiği ve irşadın topluma sağladığı faydalar izah edilerek konu bitirilir.

III- Konunun Özet Sunumu

İrşad, doğru yolu göstermek, manen aydınlatmak, gafletten uyandırmak, yani aklı ve kalbi ikna edici ve tesirli olan sözlerle gafletten uyandırıp hidayet yolunu göstermek demektir. İrşad eden kimseye mürşid denir. Yüce Allah, İnsanları yaratmış ve onlara aralarından seçmiş olduğu elçileri vasıtasıyla dünya ve ahirette mutlu olmanın yollarını da göstermiştir. En büyük mürşidler Allah'ın elçileridir. Bu sebeple irşad faaliyeti ilk insan ve ilk peygamber Hz. Adem ile başlamış, diğer

peygamberlerle devam etmiş, Hz. Muhammed'e kadar gelmiştir. Başlıca görevleri tebliğ ve irşad olan Peygamberler, insanları Allah'ın buyrukları doğrultusunda uyarıp, onlara doğru yolu göstermek ve örnek edinecekleri bir hayatı fiilen yaşamak ve göstermekle görevlendirilmişlerdir. Kur'anı Kerimde Hz. Peygamber Allah'ın davetçisi (Ahzab, 33/46), olarak vasıflanmış, O'na yüklenen görev de öğüt ver!, davet et!, ikaz et!, tebliğ et! gibi emirlerle ifade edilmiştir. Kendisi “beşir” ve “nezir” olduğundan, uyarıcı ve müjdeci olma görevi ile görevlendirilmiştir. Hz. Muhammed (sav) de her türlü zorluk altında bu irşad ve tebliğ görevini, en güzel örneklerini sunarak yerine getirmiştir.

Hz.Peygamber irşad görevini yerine getirirken şu hususları göz önünde bulundurmuştur:

a)Peygamber, İrşadı güzel ve tatlı söz ile öğüt vererek yapmıştır. Kur'an Hz. Musa ve Hz. Harun'a, Firavun'a karşı bile yumuşak sözlü olmayı emretmiştir. (Ta-Ha, 20/44)

b)Hz. Peygamber (sav), ayette de belirtildiği gibi irşada yakınlarından başlamıştır. Kızı Fatıma'yı bile zaman zaman uyarmıştır.

c)Emir ve yasakları samimi bir şekilde önce kendisi uygulamıştır. Kendisinin gelmiş gelecek günahları affedilmişken, niçin ayakları şişinceye kadar namaz kıldığı sorulunca Şükreden bir kul olmayım mı? demiştir.

ç)Ümitsizliğe ve karamsarlığa kapılmadan büyük bir inanç, sabır, azim ve kararlılıkla görevini yerine getirmeye gayret saf etmiştir.Hayatının en zor günleri olan hüznün yılında, Taif'ten dönerken, Hicret esnasında düşmanları mağaranın önünde iken ve Uhud savaşı'nda dişleri kırılmış, ölümle karşı karşıya iken bile hiçbir zaman ümitsizliğe düşmemiştir.

d)Muhataplarını tanımaya büyük önem vermiştir. Hz. Peygamber irşad görevini yerine getirirken muhatabın durumunu dikkate alırdı. “Hangi amel daha hayırlıdır” diye soran sahabelerden kimine “namaz kıl”, kimine “ anana iyi davran”, kimine “diline hakim ol” kimine “az da olsa devamlı olan ibadettir”, kimine “Allaha iman ve onun yolunda cihad'dır” “Oruçtur” , “yemek yedirmek ve cihaddır” şeklinde farklı farklı cevap vermesinin nedeni, toplumunda ki insanları iyi tanımasındandır.

e)İrşad ve tebliğ de O daima affı, hoşgörüyü, saygıyı, sevgiyi, yumuşak sözlülüğü, şefkat ve merhameti önde tutmuş, insanlara kaba olmamış, kini, nefreti, öfkeyi ise daima kendinden uzak tutmuştur. Hz. Hamza'nın cesedini parça parça eden vahşi'yi bile affetme erdemini göstermiştir.

f)İnsanların kusurlarını yüzüne vurmamış, eleştirilerini isim vermeden yapmıştır. Peygamber (sav) irşad da karşıdaki kişinin anlayışına ve kavrayışına uygun, makul şeyler söyler; onun aklına ve sağduyusuna hitap ederdi. Yanında yanlış bir hareket yapıldığında veya yanlış bir talepte bulunulduğunda kızmaz, o kişiyi eğitirdi.

g)Dini zorla kabul ettirme yolunu hiçbir zaman tercih etmemiştir. Tercih imkanı var ise dini konularda kolaylığı ve kolay olanı tercih etmiştir.

ğ)Görevini yerine getirirken her zaman güvenilir, adil olmuş, hiçbir zaman doğruluktan ayrılmamıştır. Temiz giyinmiş insanların içine çıkacağı zaman durgun suda kendinse bakarak saçını taramış, yüzünde hoş olmayan bir görüntünün olmasına müsaade etmemiştir.

h)Dini bir çıkar aracı olarak kullanmamış, bu yolla şahsi menfaat elde etmeyi düşünmemiştir.

ı)İrşad da peygamberimiz tedricilik yolunu tutmuştur.

Günümüz müridlerinin de, irşad faaliyeti yaparlarken, faydalı bir irşad olması için yukarıda en güzel örneğini kendi hayatından verdiğimiz Hz. Peygamberin irşad metodunu dikkate almaları gerekmektedir.

Toplumda irşad faaliyeti yapılır, toplumda ona uyar ise, bundan o toplumda yaşayan herkes faydalanmış, toplumda da huzurlu bir hayat sürmesine vesile olunmuş olur.

IV- Konu İşlenirken Başvurulabilecek Bazı Ayetler

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ قُمْ فَأَنْذِرْ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ

“Ey örtüsüne bürünmüş peygamber, kalk insanları uyar. Rabbini yücelt. Elbiseni temizle”¹

Konu ile ilgili olarak faydalanılabilecek diğer ayetler ise şunlardır. Ali İmran, 3/104, 110, 159; Zariyat 51/55; Ta-Ha, 20/43-44; Nisa, 4/ 63; Nahl, 16/125; İsra 17/53; Fussilet, 41/34; Şuara, 26/3-4, 214-216; Furkan, 25/ 56-57; Ahzab, 33/45-46;

1 Müddessir, 74/1-4

V- Konu İşlenirken Başvurulabilecek Bazı Hadisler

عَنْ عَائِشَةَ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا بَلَغَهُ عَنِ الرَّجُلِ الشَّيْءُ لَمْ يَقُلْ مَا بَالُ فُلَانٍ يَقُولُ وَلَكِنْ يَقُولُ " مَا بَالُ أَقْوَامٍ يَقُولُونَ كَذَا وَكَذَا "

Hiz. Aişe(ra) en:Rasulullah, bir kimsede hoş gitmeyen bir hal görünce “Filan kimseye ne oluyor da şöyle diyor” demez, “Bir kısım insanlara ne oluyor ki şöyle diyorlar” şeklinde söylerdi.²

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ إِنَّ فَتًى شَابًّا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ائْذَنْ لِي بِالزَّيْنَةِ فَأَقْبَلَ الْقَوْمُ عَلَيْهِ فَزَجَرُوهُ قَالُوا مَهْ مَهْ فَقَالَ ائْذَنْهُ فَدَنَا مِنْهُ قَرِيبًا قَالَ فَجَلَسَ قَالَ أَتُحِبُّهُ لِأُمِّكَ قَالَ لَا وَاللَّهِ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ قَالَ وَلَا النَّاسُ يُحِبُّونَهُ لِأُمَّهَاتِهِمْ قَالَ أَتُحِبُّهُ لِابْنَتِكَ قَالَ لَا وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ قَالَ وَلَا النَّاسُ يُحِبُّونَهُ لِبَنَاتِهِمْ قَالَ أَتُحِبُّهُ لِأَخِيكَ قَالَ لَا وَاللَّهِ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ قَالَ وَلَا النَّاسُ يُحِبُّونَهُ لِأَخَوَاتِهِمْ قَالَ أَتُحِبُّهُ لِعَمَّتِكَ قَالَ لَا وَاللَّهِ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ قَالَ وَلَا النَّاسُ يُحِبُّونَهُ لِعَمَّاتِهِمْ قَالَ أَتُحِبُّهُ لِحَالَتِكَ قَالَ لَا وَاللَّهِ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ قَالَ وَلَا النَّاسُ يُحِبُّونَهُ لِحَالَاتِهِمْ قَالَ فَوَضَعَ يَدَهُ عَلَيْهِ وَقَالَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ ذَنْبَهُ وَطَهِّرْ قَلْبَهُ وَحَصِّنْ فَرْجَهُ فَلَمْ يَكُنْ بَعْدُ ذَلِكَ الْفَتَى يَلْتَفِتُ إِلَى شَيْءٍ

Ebu Ümame (ra) den rivayet olunmuştur. Bir gün bir genç peygamberimize geldi ve : Ey Allah'ın Rasulü! Bana zina etmem için izin ver dedi. Orada bulunanlar delikanlıyı azarlayarak susturmak istediler. Peygamberimiz delikanlının yanına gelmesini istedi, genç yaklaştı ve oturdu. Peygamberimiz ona sordu: Bir başkasının senin annenle zina etmesini ister misin? Delikanlı: Canım sana feda olsun ki vallahi istemem Ya Rasulellah diye cevap verdi. Peygamber (sav) de: Başka insanlar da anneleri ile zina edilmesini istemezler, peki bir başkasının senin kızınla zina etmesini ister misin? Delikanlı: Canım sana feda olsun ki vallahi istemem Ya Rasulellah diye cevap verdi. Peygamber (sav) de: Başka insanlar da kızları ile zina edilmesini istemezler, peki bir başkasının senin kız kardeşinle zina etmesini ister misin? Delikanlı: Canım sana feda olsun ki vallahi istemem Ya Rasulellah diye cevap verdi. Peygamber(sav) de: Başka insanlar da kız kardeşleri ile zina edilmesini istemezler, peki bir başkasının senin halanla zina etmesini ister misin? Delikanlı: Canım sana feda olsun ki vallahi istemem Ya Rasulellah diye cevap verdi.

² Ebu Davud, Edeb, 6,(V, 143)

Peygamber(sav) de: Başka insanlar da halaları ile zina edilmesini istemezler, peki bir başkasının senin teyzenle zina etmesini ister misin? Delikanlı: Canım sana feda olsun ki vallahi istemem Ya Rasulellah diye cevap verdi. Peygamber (sav) de: Başka insanlar da teyzeleri ile zina edilmesini istemezler dedi ve sonra Peygamber elini gencin üzerine koydu:

Ya rabbi! Bu gencin günahını affet, kalbini temizle ve bunu zinadan koru diye dua etti. Bundan sonra bu gencin böyle bir şeye meylettiği görülmedi.³

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ فِي الْمَسْجِدِ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ص إِذْ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَقَامَ يَبُولُ فِي الْمَسْجِدِ فَقَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَهْ مَهْ . قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " لَا تُزْرِمُوهُ دَعُوهُ " . فَتَرَكَوهُ حَتَّى بَالَ . ثُمَّ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعَاهُ فَقَالَ لَهُ " إِنَّ هَذِهِ الْمَسَاجِدَ لَا تَصْلُحُ لَشَيْءٍ مِنْ هَذَا الْبَوْلِ وَلَا الْقَذَرِ إِنَّمَا هِيَ لِذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَالصَّلَاةِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ "

Enes b. Malik(ra) den: Peygamber (sav) ile beraber mescidde oturuyorken bir bedevi çıkageldi. Sonra kalktı mescidin içinde bevletmeye başlayınca sahabiler bağrıışmaya başladılar. Rasulüllah onlara müdahale ederek: Ona zarar vermeyin, bırakın dedi. Adamı bıraktılar, o da bevletmesini bitirdi. Peygamber sonra bedeviyi çağırdı: “Mescidler bevl ve dışkı yeri değil, Allah’ı zikretme, namaz kılma ve Kur’an okuma yerleridir” dedi.⁴

وَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " الْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ " .

Ebû Hüreyre (ra)den: Peygamber (sav) şöyle buyurdu:“Güzel söz sadakadır.”⁵

عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ لِي النَّبِيُّ ص " لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنَّ تَلَقَّى أَخَاكَ بِوَجْهِ طَلْقٍ " .

Ebu Zerr (ra) den: Peygamber (sav) bana şöyle dedi: “Kardeşini güler yüzle karşılamak şeklinde dahi olsa iyilikten hiçbir şeyi esirgeme.”⁶

3 Ahmed b. Hanbel, Müsned, V, 256-257.

4 Müslim, Taharet, 100, (I, 236-237)

5 Buhârî, Edeb 34, (VII, 79)

6 Müslim, Birr, 144, (III, 2025)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ لَمَّا أُنْزِلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ { وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ } دَعَا رَسُولُ اللَّهِ ص قُرَيْشًا فَاجْتَمَعُوا فَعَمَّ وَخَصَّ فَقَالَ " يَا بَنِي كَعْبِ بْنِ لُؤَيٍّ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي مُرَّةَ بْنِ كَعْبٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي عَبْدِ شَمْسٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي عَبْدِ مَنَافٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي هَاشِمٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا فَاطِمَةُ أَنْقِذِي نَفْسَكَ مِنَ النَّارِ فَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا غَيْرَ أَنَّ لَكُمْ رَحِمًا سَابَلَهَا بِبِلَالِهَا " .

Ebu Hüreyre (ra) den: “Yakın akrabalarını uyar” (Şuara, 26/214) ayeti gelince, Peygamber (sav) Kureyşi davet etti Onların hepsi toplandı: Onlara şöyle dedi: Ey Ka’b b. Lüey oğulları! Kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. Ey Mürre b. Ka’b oğulları! Kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. Ey Abdi Şems oğulları! Kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. Ey Abdi Menaf oğulları! Kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. Ey Haşim oğulları! Kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. Ey Abdülmuttalib oğulları! Kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. Ey Fatıma! Kendini cehennem ateşinden koru. Ben Allah’a karşı sizin bana yakın olmanızdan dolayı bir şey yapamam. Sadece size akrabalık bağı ile bağlıyım.⁷

عَنْ عَائِشَةَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص لِي يَا عَائِشَةُ ارْفُقِي فَإِنَّ الرَّفْقَ لَمْ يَكُنْ فِي شَيْءٍ قَطُّ إِلَّا زَانَهُ وَلَا نُزَعَ مِنْ شَيْءٍ قَطُّ إِلَّا شَانَهُ

Hiz. Aişe (ra) den: Peygamber (sav) bana şöyle dedi: Muhakkak ki Rıfk, bulunduğu işi güzelleştirir, Rıfkın kaldırılması ise o şeyi çirkinleştirir.⁸

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ اسْتَأْذَنَ رَهْطٌ مِنَ الْيَهُودِ عَلَى النَّبِيِّ ص فَقَالُوا السَّامُ عَلَيْكَ. فَقُلْتُ بَلْ عَلَيْكُمُ السَّامُ وَاللَّعْنَةُ. فَقَالَ يَا عَائِشَةُ إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ. قُلْتُ أَوَلَمْ تَسْمَعْ مَا قَالُوا قَالَ قُلْتُ وَعَلَيْكُمْ.

Hiz. Aişe(ra) den: Yahudilerden bir grup Peygamber (sav) ile görüşmek için izin istediler ve O’na “Esselamü Aleyküm” yerine “Essamü Aleyküm” (Allah’ın kahrı, azabı üzerine olsun) dediler. Bunun üzerine ben de “Bilakis lanet ve azab sizin üzerinize olsun” dedim. Bunun üzerine

7 Müslim, İman, 348, (I, 192).

8 Ebu Davud, Cihad, 1, (III, 7)

peygamber (sav) bana dedi ki: Ey Aîşe! Muhakkak ki Allah rıfk sahibidir ve bütün işlerde rıfk ile (yumuşaklıkla) davranılmasını ister. Ben de “Dediklerini iştmedin mi ? dedim. O’da: Ben onlara sizin üzerinize olsun dedim dedi.⁹

عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا، وَبَشِّرُوا وَلَا تُنَفِّرُوا

Enes (ra) den: Peygamber (sav) şöyle buyurdu: Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız,. Müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.¹⁰

عَنْ عَائِشَةَ أَنَّهَا قَالَتْ مَا خَيْرَ رَسُولٍ اللَّهُ ص بَيْنَ أَمْرَيْنِ قَطُّ إِلَّا أَخَذَ أَيْسَرَهُمَا، مَا لَمْ يَكُنْ إِثْمًا

Hiz. Aîşe(ra) den: Peygamber (sav) iki işten birini seçmek durumunda kalırsa işlenmesi günah olmadığı takdirde kolay olanını seçerdi.¹¹

قَالَتْ عَائِشَةُ أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّمَا نَزَلَ أَوَّلَ مَا نَزَلَ مِنْهُ سُورَةُ مِنَ الْمُفَصَّلِ فِيهَا ذِكْرُ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ حَتَّى إِذَا ثَابَ النَّاسُ إِلَى الْإِسْلَامِ نَزَلَ الْحَلَالُ وَالْحَرَامُ، وَلَوْ نَزَلَ أَوَّلَ شَيْءٍ لَا تَشْرَبُوا الْخَمْرَ. لَقَالُوا لَا نَدْعُ الْخَمْرَ أَبَدًا. وَلَوْ نَزَلَ. لَا تَزْنُوا. لَقَالُوا لَا نَدْعُ الزَّنا أَبَدًا

Mü'minlerin annesi Hiz. Aîşe(ra) den: Kur'an-ı Kerimin ilk inen mufassal surelerinde cennet ve cehennemden bahsedildi. İnsanlar İslam'a ısıdırıldıktan sonra helal ve haram ayetleri indi. Şayet Kur'an'dan ilk inen ayet “Şarap içmeyiniz” olsaydı; insanlar- Şarap içmekten asla vaçgeçmeyiz derlerdi. Şayet Kur'an'dan ilk inen ayet “Zina etmeyiniz” olsaydı; insanlar- Zina etmekten asla vaçgeçmeyiz derlerdi.¹²

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ ص بَعَثَ مُعَاذًا إِلَى الْيَمَنِ فَقَالَ " ادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي أَمْوَالِهِمْ، تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيَائِهِمْ وَتُرَدُّ عَلَى فُقَرَائِهِمْ " .

İbn Abbas (ra) dan: Peygamber (sav) Muaz bin Cebeli Yemen'e gönderirken ona şöyle tavsiyede bulundu: Önce onlar Allahtan başka ilah olmadığına, benim Allah'ın elçisi olduğuma inanmaya davet et. Eğer kabul ederlerse, bu defa hergün ve gece Allah'ın onlara beş vakit namazı farz

9 Buhari, İstıtabe, 4, (VIII, 51).

10 Buhari, İlim, 11, (I, 25).

11 Buhari, Edeb, 80, (VII, 101).

12 Buhari, Fedailü'l-Kur'an, 6, (VI, 100-101)

kıldığını bildir. Eğer bunu da kabul ederlerse bu kez, Allah'ın onların zenginlerinden alınıp fakirlerine verilmek üzere zekatı farz kıldığını bildir.¹³

VI- Yararlanılabilecek Bazı Kaynaklar

- 1- Hitabet ve İrşad, Abdurrahman ÇETİN
- 2- DİA İrşad ve Davet maddeleri.
- 3- Kur'an'da Davet Metodu, Şevki SAKA.
- 4- Rasûlullah'ın İslama Davet Metodu, Ahmet ÖNKAL.
- 5-Allah'a Davette Peygamberlerin Metodu, M. Surur b. Naif Zeynelabidin çev.Abdullah Abdurrahman
- 6- İslamda İrşad, Süleyman ULUDAĞ
- 7- Peygamberimizin İnsan Kazanma Metodu, Mehmet DİKMEN

¹³ Buhari, Zekat, 1, (II, 108)